

Het leven moet voorwaarts worden geleefd

maar achterwaarts begrepen

(Vrij naar Søren Kierkegaard)

De smeulende resten van de Tweede Wereldoorlog

Lezing met documentaire fragmenten

door Peter Gerritse en Rob van Olm

Peter Gerritse en Rob van Olm hebben beiden boeken en artikelen geschreven en documentaires gemaakt over de Tweede Wereldoorlog en gebeurtenissen die er op volgden.

Hoewel de meest gewelddadige van alle eeuwen maar net achter ons ligt, is het voor jongeren nauwelijks nog invoelbaar wat de betekenis van de Tweede Wereldoorlog voor onze maatschappij is geweest. Toch denken de auteurs dat het van belang is duidelijk te maken hoe de wereld in de greep kon raken van de collectieve waanzin en te tonen dat er nog steeds smeulende resten zijn.

Van Olm en Gerritse hebben een programma samengesteld waarin zij hun visie geven en over hun ervaringen vertellen met deze bijzondere vorm van ooggetuigenjournalistiek. Zij lezen fragmenten uit hun boeken voor, zoals *Reina Prinsen Geerligts en de verzetsgroep CS-6* en *De verzetsvrouw en de SS'er*. Zij laten beelden zien uit hun documentaires, zoals de *Silbertanne moorden* en *De slag om Den Haag*, en vertellen over aspecten waarvoor in de film geen plaats was, maar die meer dan de moeite waard zijn. Over hun ervaringen met oorlogsmisdadigers als Boere, Cohen, Van Gogh en Doppelreiter. Hoe zijn de contacten tot stand gekomen? Waarom konden de schrijvers wel wat justitie niet kon?

Arrestatie van de SS'er Van Gogh, een van de moordenaars van A.M. de Jong

De gevreesde SD'er Viebahn

Het verrichten van research en het zoeken naar personen is een vak dat men alleen in de praktijk kan leren. Je komt vaak voor verrassingen te staan. Zoals bij de oorlogsmisdadiger die zijn levenlang gezweven had over zijn verleden, zelfs tegen zijn vrouw, en die bij de vreemde tegenover zich ineens alles opbiechtte. Of het contact met de hooggeplaatste politicus die een dramatisch verzetsverleden bleek te hebben verzonnen en die in zijn val niet alleen een journalist maar ook een gerenommeerd psychiater meesleepte.

Tijdens de lezing laten zij zien hoe de sprookjeswereld van Hitler en de zijnen veranderde in een catastrofe. Wat betekende het om een vreemde macht door de straten te zien marcheren. Kon men neutraal blijven? Waarom koos iemand er voor in het verzet te gaan en de ander bij de NSB of SS? Wat betekende de oorlog voor het gewone leven? Voor de gewone man en vrouw in de straat?

Schreieder, bedenker van het 'Englandspiel' op weg naar zijn berechting

Zomer 1940, Duitse soldaten met 'zuiver-arische' kinderen op Marken

De verzetsman Gerrit Kastein van CS-6, die bij arrestatie uit het raam sprong

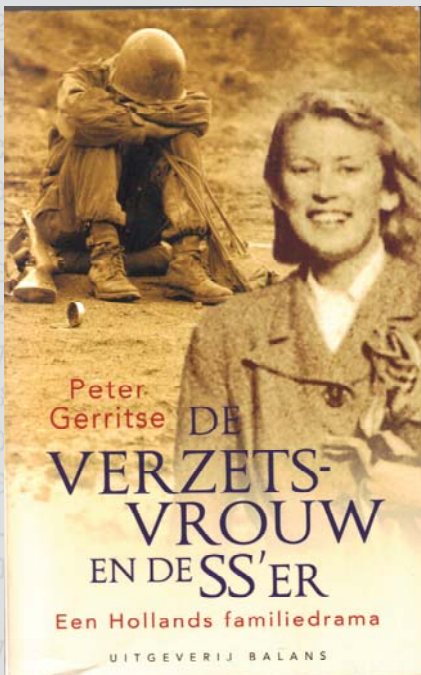
Gerritse en Van Olm laten zien wat de gevolgen van de oorlog op individuen zijn geweest en hoe die zich nog dagelijks openbaren. Gevolgen die zich vaak nestelen tot in de derde generatie.

*De stille buurman wandelt met de hond
en niemand in de buurt weet nog wie hij was
Hij ziet alleen een kaviaar van hoofden achter glas
Het is heel stil geworden aan het front*

Peter Gerritse (69) was reporter voor kleine en grote dagbladen en de tijdschriften van de VNU. Heeft als generalist honderden grote reportages op zijn naam staan, schreef zes boeken, o.a. De Mei- vliegers en De Verzetvrouw en de SS'er, en maakte documentaires over diverse oorlogen waarbij Nederlanders waren betrokken.

Rob van Olm (61) werkte voor de VPRO radio. Hij schreef zeven boeken over diverse onderwerpen, onder andere: 'Verloren dagen' over de Spaanse burgeroorlog en 'Recht al barste de wereld' over de verzetsgroep CS-6. Hij maakte documentaires over de Tweede Wereldoorlog, zoals de 'Silbertanne moorden' en 'Klein Litouwen'.

U kunt de auteurs boeken via de Stichting Schrijvers School Samenleving. www.sss.nl

Telefonische informatie kunt u verkrijgen bij:

Rob van Olm: 010-4772367. E-mail adres: robvanolm@planet.nl

Peter Gerritse: 072-5044336. E-mail adres: P.Gerritse4@kpnplanet.nl

een ring die ik droeg, welke was voorzien van een leeuw